

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. новембра 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Е л ј е н.

Кад су стигли први гласи
Што јавише: ево рата!
Јесте л' чули оно „Елјен!“
Од мађарских делегата?

Чули сте га, та дабогме,
С новинарског трубаљашта,
И мишљасте: е па шта је!
Једно „Елјен!“ није ништа.

Кад је оно виша мисо
Била гесло борба наши,
Тад су ови иљепаши
Мач носили Муктар-паши.

Године се низом пижу.
Стара пакост бива јача,
Место ђуди, длаку мења —
Сад је „Елјен!“ место мача.

Ко је онда српској срећи
Тек здравицу смео рећи
Тог је с места Вацка хала
Ердегатски прогутала.

А сад ево усхићења
— Ко би старог лиса позн'о! —
Јесте л' чули оно „Елјен!“,
То је „Елјен!“ омигносно.

„Елјен!“ рату — ради рата;
„Елјен!“ јаду — ради јада;
„Елјен!“ крви — рад пролића;
„Елјен!“ пушкам' — рад убића.

Све је ово понеари
Што ја танким пером пишем,
Ипак дад'те оно „Елјен!“
Да га српски аналишем.

Анализа груди стеже;
Анализа жиле кочи;
Анализа живац дира —
Ал отвара сузне очи.

И сад видиш где-по чечи
Лешинар на стени, —
А то „Елјен!“ просто значи:
Туц'те се, Словени!

Стегне л' Србин Бугарина,
„Елјен!“ ће се опет викнут';
Стегне л' Бугар Србина,
„Елјен!“ ће се опет кликнут'.

Деси ли се — можно ј' и то —
Да обоје борба скучи,
Е онда ће „Елјен!“ тај
Да се устостручи.

Тро-торо-то!

III.

Има дана и педелица, које би човек волео преспавати, јер сан је лажа, а јава и жалосни телеграми пре или после бивају истина.

Да ми није дужност шарпију чијати, ја би се завукао као јез у руну да преспavam ову зиму, завукао би се тамо, где ми не може брифтрогер повина донети. Јер шта се налази у тим новинама?

Ево је руски цар са бугарскога кнеза скинуо ордене, — ал не за то да их краљу Милану или бар Гарашану даде. Даклем не стоји она пословица, која вели: један точак у блато а други из блата; него се наши точкови једнако заглибљују.

Ево Лендербапка нема новаца, а Србија нема других пријатеља до Лендербанкиних патрона.

Ево слободне Француске, како на Србију мрко погледа.

Ево старог пријатеља Гледстона, који не верује да су то ти Срби, за које се он негда тако живо заузимао.

Ево Султан гладн браду, јер је дочекао да се балкански народи о његово пријатељство надмећу.

Ево Чеси поклањају, ако и не материјалну помоћ, а оно симпатије своје Бугарима и то само Бугарима, као да само ми њи тучемо, а не и они нас.

Ево Хрвати скачу седам и по стопа у вис, кад чују, да су се Бугари заклели Србе вијати — до Ниша? — не, још даље, „до у н и ш-тења. — А ја не смем да им кажем: то није лепо! — јер ће таки да ме питају: а да шта је лепо!

Ево хиљадама заробљених Бугара, а ево опет хиљадама заробљених Срба. Начело робовања може

да се радује, а па чемо слободе и уједињења кобни се жигови ударају.

Ево се мртви оплакују, — а рањеницима ево чијамо шарпију.

Ево три дана Срби браше ловорику а Бугари чемерику, — дођоше друга три дана и ловорика паде у део њима а чемерика нама. И кад би тако наизменце потрајало још месец два дана, не би било више војске ни српске ни бугарске, на гробу јунака остала би само чемерна-ловорика приповедајући паметнијим народима жалосну басну са врло поучним иравоученијем.

Али тако ваљда бити неће.

Чијајмо шарпију! Чијајмо шарпију! Ране су многе и велике. Ране су љуте, јер нису морале бити.

Чијајмо шарпију! а молимо бога да српски народ што пре и што светлије изведе из овог рата, а после да га спасе од глупавих саможиваца и забенцелучених несрећника, да господ бог ту кугу са њега стресе, ако народ не уме да је стресе сам.

Чијајмо шарпију! Рођена су браћа наша која на бојишту рањена леже. Ово је крв наша, — не дајмо јој ту да се излије — она има светија задатка.

Чијајте шарпију, милосне и свесне сестре Српкиње. Шаљимо рањеницима српским медема и понуде, да нам што пре оздраве.

Тамбурић.

Шетња по свету.

IX.

Познато ће бити и нашем свету, да је приликом закључка будимпештанске изложбе мађарски министар Сечењи пољубио у руку нашег престолонаследника О

ПОДЛИСТАК

Нема пријатеља.

— Хумореска —

(Свршетак.)

Још дан два на на бал. Аца је једва чекао тај дан, па већ је у напред у својој машти уображавао, како са њом игра, како јој песму даје и како јој љубав изјављује.

Све је у свом реду, још се три дана у напред бринуо, та није то ни шала, нема човек хаљина, а овамо би на бал! Е па како ће на бал? Ни бриге вас! Вештина, ars! Зна он и за онај стих, ма да није његов: треба хтети, треба смети, па да видиш куд се лети!

Чакшире и пруслук добио је од једног ђака, а Милета му је дао капут, ал немојте мислити, ваљда успомену од Митрова-дана. Кунио је Милета себи за светосавску беседу нов капут, па зашто неби човеку помогао, та зна он с које стране риба смрди. Знао је он и за лепебриф, па и како да не зна, кад га је он сам и написао. Знао је он, да ће се Аца полакомити као и он некад на шаргарепу. Чуди се само како му није познао рукопис, ал зато је он уситнио па шарао свако писмо, падао се он томе колачу, па је знао и да доскочи.

Освају и тај дан, па доћи ће и вече. Аца кунио у

љбижари ружичасте артије да напише на њој коју строфу, из песама, које су биле посвећене прво Анђелији, па сад их даје Вукосави. Па наравно да и онај стих није смео фалити:

Нек с' тресе васелена!
! ек пуца стење!
И опет ћу те ја љубити!
Ој! Ој!
Авђе ле мој!

Та то му је један од најлепших стихова, много је то речено у тој строфи.

Још око два сата после подне почео се спремати, па да није још у то доба почео можда би се још и задоцнео, јер није то шала чакшире дуже но што треба, пруслук комотап, капут потешњи, једва се мога удесити. Е дође доба да се иде и на бал; узе ону ружичасту артију, метну је у коверту па онда у цен.

— А шта ти је то? питао је Милета, ма да је знао шта је у ствари.

— Теби ћу казати и више ником. Пре два три дана добих од моје Вукосаве ово писмо, ево најпосле прочитај га. Милета је морао читати оно писмо, које је сам својом руком писао.

— Е, па сад имаш прилику да вратиш мило за драго. Данас јој можеш твоју љубав открити.

— Та то ја и мислим. То и јесте главна цел, што данас идем на бал

WWW.UNILIB.RS

том чину још и сада непрестано говоре мађарске по-
вине. Једне осуђују, а друге бране и правдају мини-
стра Сечења. Ја се пак заиста морам чудити томе,
што је неким Мађарима криво, што један човек у свом
патриотском заносу пољуби другог човека у руку. То
смо ми Срби са свим друкчији људи. Наш један поп
пољубио је Германа тамо, где не треба, па ми за то
не дигосмо ларму, већ остависмо човека да ужива у
ономе, што му годи.

Ал тако ти је то: Мађари су у свему чудновати
људи. Ништа им није право. Криво им је и кад се ко
буди и кад ко мирно пева. Не допада им се ни лојал-
ност нити велојалност. Криви су им и словачки мирни
певачи и румуњске предентисте. Једино, што им се
допада, то су — словачке девојке. Чак и старом-Ко-
шуту запело је око за њима, те по што он сам није
више за љубљење и миловање, то хоће од њих — од
девојака — да створи пропагаторску чету, која ће
љубављу ширити — мађарску државну идеју и мађар-
ски језик. Оно, ту мисију могле би на себе узети
мађарске ватрене девојке, које се налазе не само свугде
у свакој вароши и варошци по пространој Угарској,
него их човек може у многим домовима у Србији,
Румуњској, Бугарској и Турској (а биће их сигурно
и по Босни и Херцеговини, јер где је култура, ту су
и оне) наћи, али стари Кошут сигурно држи, да не
приличи своме, да своје хвали и узноси. За то пред-
лаже, да мађарске имућне породице узимљу у службу
словачке девојке, да их образују у мађарском духу и
да им за тим даду нешто мираза, па да их понзудавају
по словачким селима, где ће онда словачке неве ши-
рити мађарски језик и мађарску државну идеју. Ово
је свакако врло добра идеја. Кад могу Бугари имати

своју чету Амазонака, за што не би Мађари имали
своју чету удавача, које неће гонењем и тавницом, већ
љубавним погледима, толим загрљајима и врелим по-
љупцима ширити мађарску државну идеју, те тако ову
осладити свим немађарским народностима? Ја сам баш
тврђ и по неки пут врло опак човек, али тешко да
не бих и сам капитулирао на мирисавим грудима какве
лепојке, а камо ли неће то учинити мирни и меки
Словаци.

Него то је зл, што су данас тако рђава времена
паступила, да свако као ђаво од крста бега од —
женидбе, те мађарско-словачке удаваче могу плести
седе, ако се т. ј. неби уједно издала наредба, да се и
католички попови и српски калуђери морају женити.
У каквом чудноватом времену живимо, можда ћемо и
то дочекати, али онда морамо спремни бити и на
ужасне протесте од стране разних куварица, праља, па
можда и ђенералица. Онда ће Кошутов предлог изгле-
дати к'о шут, јер ће га та страшна женска армада
тако ужасно очерупати, да на њему ништа друго неће
остати, него само за старца Кошута карактеристична
по словца: Марти и у Загреб, Марти и из За-
греба.

Међу тим, кад је баш реч о Загребу, морам рећи,
да ћу скорим и тамо у шетњу отићи, те да видим,
како може ко бити и госпођица и супруга покојног
једног српског уметника, дакле и девојка и удовица у
један мах. Тако је бар стојало у нашем честитом
„Србобрану“ у једној белешци, у којој се јавило, да
се госпођица — удова Марија Рајковићка удала за
г. Димитријевића. . . .

Хтео сам вам још о многим другом чем писати: о
аустро-угарским делегацијама и о лажи и паралажи, о

— То је врло паметно! а сад лаку поћ! жури се да
се не задоцниш.

Свет је тумарао тамо и амо, фијакери јуре, довели
госте па иду по друге. Тако и наш Аца, кад је дошао до
дворане извади новац за карту, а добровољне прилоге није
имао обичај да подарује, не знам и коме, та он нема при-
јатеља!

— Гостију хвала богу доста! тешили се касири на
каси, а и Аца се тешио што му је ту авђео. Одмах дакле
на посао пође ка госпођици, левом ногом струже, а лицем
се клања, као какав дресиран риђа у циркусу. И није
дуго било, ал ти се мој Аца упрегао са госпођицом Вуком,
па везу по сали — шетају се.

— Како вам се допада програм? отпоче Аца.

— Врло добро! а овамо га није ни прочитала, међу
тим га је Аца знао целог на памет.

Све је живо и весело, нови гости долазе, претстављају
се н. пр. господин Паја Цврчић (не)свршени правник.

— Госпођица Вукосава Видић! Особито ми је мило!
Имам част! Такођер! и шта ти ја све ту знам.

Прође ли пак који с' ким Аца не живи баш у љуба-
ви, тог ће скроз и скроз искритисати.

— Прва игра је на реду: Коло. Тако и ваља на
српском балу.

Већ се и виолине удешавају, сад ће да се почне.
Музика засвира. Коло се вије и све се таласа. Аца са

Вукосавом, та није да га заплече, та није да га води,
истина да је умео да стане и коме на жуљ, али за што је
бог дао реч: пардон!

Кад игра престане, онда, ако се размаженој дами
допада игра тапше и рукама и ногама, вапије на сво грло,
на ново! речете! Па онда хвали игру, да је то најлепша,
најкукусија и т. д. Оде ли после са другом дамом да ту
исту игру игра, па ако се њој не допадне, он као изображен
младић мора бити њен једномишљењак, па мора ону исту
игру коју је мало час хвалио и у звезде ковао, морао је сад
на сва уста да се дере, како је то проста, груба, неспособна
и мизерабна игра.

Таке је и Аца среће био. Прво се дерао: на ново! а
после је опako песнички морао да омаловажава.

Ко игра са Вукосавом, до Аца па Аца. Сироме Алекса,
та он је баш мислио да она њега љуби. Та добио је „лип-
бриф“, то тек не може лагати. Јест', добио липсбриф од
Милете!

— Имам госпођице нешто важно да вам предам. То
је био увод следећем делу.

— О молим, у свако доба! али само се претрпите до
кадрила.

Дође време и томе кадрили. Аца је једва уграбио
своју Вукосаву, а њој самој било је већ неспособно, непре-
стано са Ацом па Ацом; нећеш више мислила је у себи,
али ипак доста се лепо показала сирам Аце, та она је
изображена!

Тисном јубилеју и о пакленим мукама угарских држав-
лаца, о пештанској изложби и о скупом шампањцу, о
култури и о вешањима у Босни, која су тамо са свим
обична ствар, као што сам „Сарајевски Лист“ искрено
признаје, у кратко, хтео сам вам још врло много пи-
сати, али сад баш добих телеграфску вест, да је Ср-
бија огласила Бугарској рат!

То ми је убило сву вољу за даље писање и раз-
гонило ми сав хумор, ао га т. ј. у опште имам, и
ја морам из рањеног срца у овом шаљивом листу болно
завапити: Боже, не дај, да после ове друге
Струме дође друго Косово!!!

Нека би из братске крви, што сад тече, никла
братска слога и заједница за вечита времена, а нека
би се у тој крви угушили сви они, који пеће да су
браћа! . .

Милисав.

У ш т и п ц и

Има ли славе у томе, кад цело Славенство да-
нас говори: „Срби су — прешли братску
границу.“

Краљ Милан је дочекао да победоносно уђе у
Цариброд. Само пек зна и то, да се тим путем
не броди царству.

Српска влада тражи, да Србија најмање добије.
Трп. А зар она не мисли да би то био вечит трп
у здраву ногу.

Догад нико није знао, зашто се Сливница тако
зове. То није велика штета. Али ће бити штета ако

Кад јој сад хтеде да преда песму, она одлагаше на
крај игре. Трпен спасен!

Једва је чекао крај, да се онај грлати аравжер продере:
— Шасе! Кресе!

Аца је добио мало трему, истина не цвокоће зуби,
али ипак му је око срца ладно, а гефроренеса ове ноћи
још није ни видио.

Ево и краја. Сад се Аца величапствено поклопи, па
извади из џепа судбоносну артију и преда је Вукосави
пропративши песму са неколико љубавних фраза, а он сам
оде онда да не буде у присуству, кад му буде песму читала,
оде у један буцак да посматра призор.

Вукосава отвори коверту и прочита песму, која је њој
била посвећена, па још кад је прочитала љубавно писмо
што га је Аца написао, поцрвени већма по она ружичаста
артија; хтеде да баца Аци натраг, ал јест њега нема а она
га баца под ноге, па још за тим је био чардаш на реду.
Опоро би писмо изгледало, да није Аца видео шта се збива.
Појури као бесомучан, да спасе још земне остатке своје
песме. Кад је стигао до издераног писма, саже се да га
подигне, гурне га неко иза леђа да је на клизавом патосу
пао колико је дугачак на сред сале.

— Пардон!

Може сад, кад је овај већ извукао цвајунцванциг, па
тропа!

Смеју није било краја. Еј, да је сад било Милети да

потоњи параштаји почну с проклетством; приповедати
да је то с тога, што се код Сливнице слила то-
лика братска крв.

* * *

Гарашанин се уопште постарао за крваву гео-
графију У место „драгоманског кланца,“ зваће се то
место „драгоманска кланица.“ Само ће на жалост
све, што се ипаче звало драго, постати не-драго.

* * *

И Грци мисле на — Софију. Т. ј. у њиховом
језику значи Софија: мудрост, а „иди мудро“
значи: — „не погини лудо.“

* * *

Јевреји прилажу по Пешти на српске рањенике.
Ако устреба доцније што више савдука, прилагаће
још радије.

* * *

Наши министри хоће да уведу порезу на неже-
њене момке. Ући ће до душе и отуд у благајну нова-
ца, али ми мислимо, да би од пореза на рђаве мини-
стре, још више ушло. **Θ.**

П у с л и ц е.

△. Чивутско-бечке и чивутско-пештанске новине
праве од својих симпатија опаклије, да је лакше могу
према ветру обртати.

≈ Говори се, да је кнез бугарски рањен. Ал
ја мислим да је ипак краљ Милан рањенији од њега.

види Ацу, како је подигао жртву туђих ђонова, метнуо у
џеп, па терај одакле си и дошао.

Отишао је кући плакајући. Све посрће пугем. Кад је
дошао кући, дочекао га Милета, са речима:

— Како испале!

— Зло! зло! вајкао се Аца.

Та волео би да се у мору удави, него што мора овај
срам да трпи. Дошло му је било већ да се убије. Милета
му је препоручивао да скаче у Дунав, предлог пропада.

— Па шта је било?

— Ђаво је знао! овамо пише липсбриф, а кад јој од-
говорих и још тако красну песму дадох, она баца под ноге
и изгази писмо на сред сале.

— Какав липсбриф, па то сам писмо ја писао теби,
зар ниси познао рукопис?

— Немам пријатеља! уздана Аца као у заносу.

— Е то је за шаргарепу заврши говор Милета.

Сутра дан добије Аца оно писмо без титуле.

Од јако се мануо песничтва, побегле су од њега музе,
лира зарђала, а гудало намазано славном.

Месец је пун, а Аца се дере на сво грло:

Немам пријатеља!

Срла.

***. Даклем Гарашавин је сада пр мио па се (или пода се) и војно министарство. На нека. Са две столице се брже пада.

○. О Грчкој се још не зна је ли мушко, или женско, или средње. Али толико грческе мудрости има, да се грчевито не хвата за онај дерни берлински уговор.

†† Опо истина: у нужди се пријатељи пробају. Али ипак за то без нужде пробу правити није благоразумно.

‡ Ни „Турски Марод“ не одобрава данашњу Србијанску политику, и тиме се разликује од „Нашег Доба“, као што се разликује субвенција од несубвенције.

□. Нека господа у Сомбору једе се, што су у позоришту ложе тако мале, кад десеторо ују, једнаести мора кроз врата да вири.

≡. Даклем Аиђелић је био две недеље дапа у Бечу, али није са великом кашиком ручао. Препоручујемо „Нашем Добу“, да из овога какав дугачак уводни члапак вапише.

Ђира. Даклем магла је помогла Бугарима да српску војску убију.

Спира. Магла брата, магла.

Ђира. А од куд те магле?

Спира. Ја мислим да је то екстракт „Видела“ и видловске политике. Да не би „Видела“ и Виделоваца, не би ни ове магле

било.

Ђира. Море, Спира, ми смо у овим бурним данима и заборавили да треба господицу Тиси честитати.

Спира. Ал како ћемо, кад он не зна српски, а ми још не знамо мађарски?

Ђира. Е, знам ја једну реч пештавску, коју сам толико пута чуо од пештавски ђака. Могли би ту реч употребити.

Спира. А каква је то реч?

Ђира. „Абцуг!“

Малер

Једио се мој пријатељ Сава
Што му стари амбREL прокисављ.

Покисла му на кошуљи

И злато и свила,

Баш ка да је у Пешти

На изложби била.

Ђука. „Сад ће увести порезу и на нежењене момке.“

Шука. „И још?“

Ђука. Ваљда после на неудате девојке.“

Шука. „И још?“

Ђука. „Можда на оне, који о-

старе а не постану — деде.“

Шука. „И још.“

Ђука. „Е после ће ваљда на сабор, који је тако паметан те све дозвољава.“

Проба пера.

СЛІ.

Адвокат Н. Н.

Има један адвокат

— Незналица велија —

Ал процесе добија,

Даклем ипак делија.

Делијом га и зову,

Јер, ка' што се вели:

Што с партаја одере,

То са суцем дели.

СЛІ.

Комплименат.

Госпођица Јела

Бела је пребела;

Беља је од снега

Пајстуденијега;

Беља је од млека

Најкиселијега;

Беља је од крина

Немиришљивога, —

Само није беља

Од белила свога.

СЛІ.

Романцуљак.

У тамбуру, у тамбуру,

У тамбуру, ој,

Свирао је, свирао је

Млади бербер мој.

Свирао је из дубине

Осећаја сви;

Свирао је да га чује

Његов vis-à-vis.

Свирао је од зорице,

Кад је румен зрак,

Свирао је до вечери,

Кад се спушта мрак.

Свир'о ј' драгој, да бар један
 Поглед добије — —
 И за ото није дош'о
 Да ме обри'е.

Г—д—н.

Добар војак.

Покојни Струња док је млад био крио се од солда-
 чине, а кад је већ постао човеком нанесе га ђаво да се
 врбује. Јео је, пио је и веселио се неколико дана, ал
 кад је требало „паруковати,“ — а он терај у пећ и са-
 крије се. Овамо опамо пађу га и извуку напоље, одадру
 му неколико преко леђа па хајд с' њим у Н. Сад. Био је
 баш четвртак кад су га одвели, и док се ту дипломати-
 сало, — дође заповест да иде сваки својој кући. Струња
 упрти торбу на леђа па хајд кући, и стигне у вече недеље
 доцне па лупи у прозор. Жена узверено упре очи онамо
 и занита: ко си? Ја сам, одговори Струња, отвори врата!
 И ју часни те крст потро, а кад брж' ти натраг, та ниси
 ни кошуљу запрљао? Та само кад сам се жено опростио,
 није то за мене, овде пошмајстору можеш казати шта оћеш,
 а тамо пред једним капетаном мораш ћутати.

Кад се тако сит налаго жени шта је све видио, чуо
 и радио за три дана — легну спавати. Ујутру обуче се
 па хајд варошкој кући да се пријави да је дошао, а кад
 тамо, а бирова јш нема. Док није биров дошао, налаго се
 онима у гонгу варошком до миле воље. Дође и биров и
 уђе унутра, а Струња за њим те по солдачки испри се и
 салутира, ал шешира не скида доле. Биров разрогачи очи
 па зачуђено упита: А кад брже ти доплеја натраг?!

Та, онај, пустили су нас кући знате преко зиме.

Па ди ти је насаш, запита биров?

Ево, рече Струња, и извади ентласунг-шајн из пру-
 слука. Узе биров ко здрав читав окрене натрашке па поче,
 озбиљно прелетати очима пис мено и рече: боме, овде баш
 не каже најлепше за тебе, — а овамо незна ни српски читати,
 а камо ли немачки. Е та није то то, рече Струња, то је
 знате извадила жена билету на кљусе да може у риту
 пасти, а оно је знате остало у другом џепу. Па што ми
 тако не кажеш рекне биров, гећ ме овако маторог мучиш!
 Ја видим шта је да је, само за тебе не гласи добро. Ајд
 што му драго, седи струњо синко! Фала, тато, солдат је
 научио стајати.

Б.

Радост дедина.

Уз'о деда свог унука
 Мет'о га на крил'о,
 Па га пита: Знаш ли шта је
 На Косову било?

Добро ћаче даде чути
 Свој гласак умилни:
 „Nagy-apókam, hát'e nem tudsz
 Magyarúl beszélni!?”

— н —

Маштарија.

Кад би нешто место кише
 Све падале банке,
 Десетице, хиљадарке
 Лепе, нове, танке;
 Ала би се то купило
 Дању и по мраку,
 По вароши и по селу,
 Пољу и сокаку.
 Ја се не би ни сагнуо
 За то благо клето,
 На главу би корпу мет'о
 Па би тако ше'о.
 Отшет'о би баш онамо
 Где се порез купи,
 Просуо би оне банке
 По широкој клупи.
 За сву српску сиротињу
 „Ево порез дајем,
 Јер ја њине горке јаде
 Одавна познајем.
 Па сад ако још добошар
 Дође њивој кући,
 Ову ћу му корпетину
 На главу патући!“

Гиган.

Зашто?

А. „Знаш ли ти да у Ледипцима лежи већ од 5
 дана човек, а тамошњи свештеник неће да га сарани?“

Б. „— Зашто?“

А. „Просто зато што још није — умр'о.“

Госпођици Насти.

Госпођице Настро,
 Чедо ђаволасто,
 И црномањасто!
 Ко камени угаљ црна ти је коса,
 Цри ти младеж лепо стоји испод носа;
 Рукавица црна на твојојзи руци,
 Стоји као љуска на зрелој јабуци;
 Тако т' исто стоји и црно одело
 Уз гиздаво тело;
 Обрвице црне, црне трепавице,
 А мраморно бело и румено лице,
 Црне су ти очи жар све из њи пуши
 Ал ти с' боме црне још и врат и — уши.
 Бело лице а црн врат —
 То пасује акурат.

Гиган.

„Да“ и „кад“.

Да имаде мачка
 Само једно крило
 Не би ни по врапца
 У ваздуху било. —

Кад би пешто место више
Карловачки шилер пад'о,
Сломили би све амбреле,
Покисн'о би свако радо.

Гиган.

Хм!

Што се више ради,
Све је више глади.
Домовина ј' наша
Зато ипак сита.
А чега је сита?
Сита ј' — дефицита.

А. М.

Одговори уредништва.

„Воскресеније из мртвих.“ Ево садржаја ваше хумореске: Богослов Јова није већ знао како ће друкчије да од сиромака оца свог измами новаца, него подговори телеграфисту, да му оцу телеграфира е је Јова умр'о, зато нека пошаље новаца за погреб. Новци дођу — али други дан ујутру дође и отац и слатког сина не нађе мртва, — него пијана. Кад би ми то као хумореску изнели, наши би се читаоци заплакали, што такав вајни син није одиста умр'о. По како наш задатак није да читаоце расхлакавамо то смо ову вашу „хумореску“ предали пламену, који ју је врло радо примио. Надамо се, да ћете нам за то захвалити, — ако не тако, а оно после неколико година. Иначе, ви сте нам до сада слали прилога, које смо радо примали, таке ћемо и од сада радо примати.

„Од луда попа луда и молитва.“ Оно што је Гавра звонар казао поп Матеју, — то примите и ви као одговор од нас.

С — и у К. То ми не знамо. Питајте њега самог. У прочем „ваша жеља нашој жељи често одговара.“

М-к-н. Нема тога српског листа, коме би се ми жацали што преговорити кад зато довољно повода имамо. Али ваш чланак, у коме се тако оштро чешете о „Браник“, не можемо примити. Ми поштујемо људе који на „Бранику“ јестоје. А што нам „Браник“ није хтео разјаснити ону заговетку, за то он сигурно разлога има — можда му дерогира одговарати „Стармалом“. А можда ће то и учинити, само још није доспео. За то му нећемо објавити рат, јер би онда мађарска делегација и нама викала: ејјен!

„Звонарица Лија.“ Хвала на лепој хуморесци. Али пошто е подужа, па је не би могли изнети целу до краја ове године, то ћемо је почети у првом броју 1885.

Новије књиге и листови

које уредништво добија у замену:

Мало више светлости или извештај о извештају одбора панчевачке срп. цркв. општине. Написао: Један за многе.

Tries. List za šalu i satiru. Izlazi u Zagrebu 1. i 16. svakog mjeseca. Vlasnik i nakladnik Ivan Krajač. Urednik Fr. Milošević. Tiskom dr. D. Starčevića i druga. Predplata do konca ove god. 1. forinta.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укорицева, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платова, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изузет учење) у основној школи — — — —	10 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додаток: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарск г превео проф. Милан А. Јовновић. Свеска I.	60 „
„ II.	60 „
Велика катавасија	1. — „
Мала катавасија	20 „
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — „
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

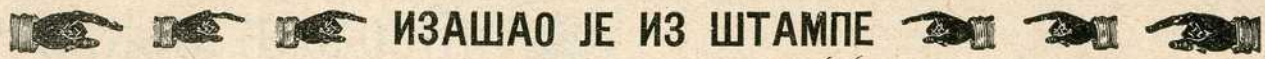
Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижевски рат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Сад је баш изашла и може се добити:

Читанка за четврти разред српске основне школе, одобрио српски народни црквено-школски савет.
Цена 34 нов.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА ГОДИНУ 1886.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ДВАНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе и најјединак српски календар, који је за ово једанаест година распрострањен у више од 150,000 комада по свима крајевима где год има Срба, шт мпац је и ове године п а л е п о ј, у г л а ђ е н о ј а р т и ј и б р з о т и с к о м ш т о ш т а м п а н а р о ч и т о с л и к е. —

Балендарски део „Орла“ уредио је највештији зналац овога посла у нас проф. **Александар Сандић**. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима уређеном месецу стари и нови календарни, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, винарски календар уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

„Орао“ доноси и у овоме своме дванаестом лету за год. 1886. богат и одабран садржај уређен уметнички израђеним сликама.

ЗАБАВНО-ПОУЧНИ САДРЖАЈ

„Орла“ за годину 1886. грана се на ове одељке:

I. НАРОДНЕ ЗАДУЖБИНЕ: Животописи и завештаји: а) Мајор-Миша Анастасијевић, б) Атанасије Петров син Герески. од С. В. II. 2. **ПРИНОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: Црвоточина**, од С. В. II. 3. **НАРОДНО ЗДРАВЉЕ:** а) Алкоголизам, седми чланак од Дра Ђорђа Натошевића. б) Правила за очување здравља, од **. 4. **НАРОДНА ПРИВРЕДА:** а) Орлићева кошница, од Јована Живаповића. б) О гајењу пиће. в) Вртарске поуке, од Б. 5. **ПРАВНЕ ПОУКЕ: Закон о разрешењу граничарских задруга у Угарској**, од Б. Д 6. **НАРОДНА НАСТАВА:** а) Кућа је први бранич народности, од С. В. II б) Оснујмо „Народно-црквену библиотеку и музеј српске митрополије и патријаршије“, од С. В. II. в) О дацијама или како се обогати? г) Шта могу местни школски управитељи? д) Спасевајмо наше народне школе, од С. В. II. е) Српска рађа на земаљској изложби у Будимпешти, од С. В. II. 7. **БЕЛЕШКЕ.** 8. **УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ.** Уз овај садржај иду Вашари и Огласи.

ИЛУСТРАЦИЈЕ

за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

„Орао“ за 1886. доноси ове слике:

I. Насловну слику: 1. Вук Стефановић Караџић. II. **Ликове:** 2. Мајор-Миша Анастасијевић. 3. Атанасије Петров син Герески. 4. Димитрије Магић. 5. Димитрије Ружић. 6. Влахо Буковац. 7. Никола Атанасијевић Плавшић. 8. Јово Митрићевић. 7. Савка дра Ј. Суботића. 10. Виктор Иго. III. **Слике из наших крајева:** 11. Велика школа београдска. 12. Сељачка кућа у Лици. 13. Црногорка. 14. Хајдук на одмору. 15. Кореница. 16. Српе. 17. Циганка. IV. **Слике из Русије:** 18. Кавкаска цура. V. **Слике из словенских крајева:** 19. Златни Праг у Чешкој. VI. **Слике из Арапске:** 20. Пошта у пустињи. 21. Бедујин на молитви. VII. **Са угарске земаљске изложбе:** 22. Српске црквене старине I. 23. Српске црквене старине II. VIII. **Слике народних светитеља:** 24. Ђирил и Методије, слов. апост. и просветитељи.

„Орао“ за год. 1886 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница Велимира Валожича у Београду која ратује 20—25%. Из свију осталих крајева упућују се наруџбине на потписану штампарiju. Растиривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „**ЦАРИЊ**“⁶⁶ мали календар са сликама за год. 1886. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

У Новом Саду 20-ог Октобра 1885.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Цариња.“